

TIMEMANAGEMENT

is zo gek nog niet

Hoe ga je het bedrijf runnen met vijftig koeien meer? Banken vragen tegenwoordig steeds meer naar de arbeidsinvulling bij de financiering van groeiende bedrijven. Dat was reden voor adviesorganisatie PPP-Agro Advies om de arbeidsanalyse te ontwikkelen.

Vergelijk de werktijd met die van collega's

Maximaal de helft van de werktijd mag opgaan aan melken en voeren. Anders blijft er te weinig tijd over voor andere werkzaamheden.

Foto: Twan Wiermans

“Wij maakten voor groeiende melkveebedrijven al investeringsplannen”, stelt Klaas de Jong, specialist economie bij PPP-Agro Advies, “maar kregen daarbij van de bank steeds vaker het verzoek om een arbeidsparagraaf. De bank wilde

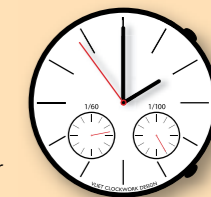
exact weten hoe de ondernemer ging voorzien in de extra arbeid die nodig was en wat die ging kosten.” Het was reden voor de adviesorganisatie om een ‘tool’ te ontwikkelen waarmee er zicht kwam op de arbeidsbehoefte en arbeidsinvulling. “Arbeid is een onderwerp dat steeds meer melkveehouders bezighoudt”, weet De Jong. “Dat blijkt onder meer uit een enquête die wij hielden onder melkveehouders. Naast de economie van het bedrijf is arbeid een van de grootste thema’s.” In samenwerking met AB Zuid-Holland is de arbeidsanalyse deze zomer in West-Nederland in de markt geïntroduceerd.

Arbeidsanalyse

Voor de arbeidsanalyse houdt de ondernemer een week lang bij hoeveel tijd hij precies besteedt aan de verschillende werkzaamheden, zoals melken, het voeren van het melkvee en de kalveren, onderhoud enzovoorts. Die tijden worden vervolgens afgezet tegen normtijden, oftewel de tijden die collega-veehouders gemiddeld besteden aan de werkzaamheden. “Zo kun je meteen zien wat je beter en minder goed doet dan je collega’s”, stelt De Jong. De grootste verschillen tussen veehouders komt De Jong tegen in de verzorging van het vee. De ene veehouder besteedt er wekelijks vele uren aan, de ander is er zo mee klaar. Waar dat aan ligt? De Jong: “Dat verschil zit in de mens. De een is met zestig koeien zó druk dat hij het erf niet af kan, terwijl je de boer met honderd koeien tegenkomt op beurzen en evenementen.” De arbeidsanalyse is vooral bedoeld voor ondernemers die arbeid als knelpunt ervaren. Met de analyse worden zij met hun neus op de feiten gedrukt. Vervolgens moeten er keuzes worden gemaakt die bij de ondernemer passen. Want wat wil de ondernemer? Meer tijd voor zijn gezin en ontspanning? De arbeidsanalyses en de ervaringen van De Jong leveren een aantal adviezen op voor het beter omgaan met tijd (zie kader).

<

Beter omgaan met tijd

Werkprotocollen

Bedrijven met personeel werken efficiënter als er werkprotocollen zijn. Hierdoor voert iedere medewerker de taak op dezelfde manier uit. Bovendien geeft het protocollaire werken de veehouder rust.

Met name ‘precieze veehouders’ geven niet gemakkelijk klussen uit handen, behalve als zij weten dat de medewerker de klus op dezelfde manier klaart als de veehouder zelf.

Te weinig tijd over

De Jong komt soms ondernemers tegen die per dag al 7 uur of meer kwijt zijn aan melken en voeren. Er is dan te weinig tijd over voor de andere werkzaamheden op het bedrijf. Volgens De Jong zou maximaal de helft van de tijd mogen opgaan aan melken en voeren (los van piekwerkzaamheden, zoals inkuilen). “Dan heb je de rest van de dag voor andere klussen.” De Jong rekent met een werkweek van 50 tot 60 uur (aan werk bestede uren).

Cursus timemanagement

Een cursus timemanagement kan veehouders helpen om hun tijd efficiënter in te zetten. Ondernemers in de landbouw zouden veel van die cursus, die gebruikelijk is in het bedrijfsleven, kunnen leren. Een van de leerpunten is bijvoorbeeld om bezoekers op afspraak te laten komen of hiervoor vaste tijden te reserveren. Bezoek mag niet ten koste gaan van het werk.

Vaste dag

Plan werkzaamheden als afleveren en schoonmaken op vaste dagen in de week. In de varkenshouderij is het al gebruikelijk om niet-dagelijkse werkzaamheden te plannen op vaste dagen.

Vervelende klussen

Zet eens op een rij welke klussen u leuk en niet leuk vindt. Het advies is om klusjes waaraan je een hekel hebt uit te besteden of deze te automatiseren (als dat kan). Ook samen werken aan de klus maakt het werk aangenamer. Het is bijvoorbeeld veel gezelliger om de koeien samen met de buurman te bekappen dan alleen ‘staan te martelen’. Dat geldt ook voor onderhouds- en reparatiewerkzaamheden.

Privéproblemen

Als het privé niet lekker loopt, heeft dat invloed op het werk. De Jong vindt dat privé vóór het werk behoort te komen. “In het dramatische jaar 2009 (slechte melkprices) werden we soms door banken ingeschakeld om poolshoogte te nemen op bedrijven waar het niet meer liep. Wij zagen dan geregeld een stoere boer die nog een tandje harder liep in de stal, maar zijn zorgen binnenshuis niet uitsprak. Hierdoor werden de problemen niet gedeeld en opgelost.”

Computergebruik

Met name een groep veertigers en vijftigers zou efficiënter kunnen werken als zij beter overweg kon met de computer. Zoek hulp voor het inrichten van de documentenstructuur op de pc, zodat informatie snel terug te vinden is.

Meer vrije tijd

Bepaal goed wat je wilt. Om meer tijd te hebben voor privé zouden een paar melkingen per week kunnen worden uitbesteed of de melkstal vergroot. “Sommige ondernemers hebben er veel moeite mee om hun werk los te laten, maar als zij dan toch eenmaal enkele melkingen hebben uitbesteed en het plezier van meer vrije tijd ervaren, dan zijn ze om. Je moet plezier hebben in je werk en tijd vrij houden/maken voor leuke dingen.”